

Το ολοκαύτωμα της Αττικής και η επιστροφή στο συλλογικό

του **Μάκη Ανδρονόπουλου**

Το πένθος που προκαλεί το ολοκαύτωμα της Αττικής εξισώνει και ευνοεί τη μεταστοιχείωση. Η επιστροφή στο συλλογικό συντελείται αργά, κοπιαστικά, με υψηλό κόστος συνήθως, αλλά συντελείται. Συντελείται από τα κάτω, μέσα από την προσπάθεια αναδιανομής του πόνου, μέσα από την προσπάθεια ανασυγκρότησης και ανοικοδόμησης. Η μεταστοιχείωση του ατομικού στο συλλογικό συντελείται εκεί που υπάρχει πόνος, εκεί που φυτρώνει η αξία της προσφοράς.

Η εκρηκτική αλληλεγγύη που προέκυψε στο Μάτι της Κολάσεως, μπορεί να απέκτησε ως σύμβολο τις απανθρακωμένες αγκαλιές των είκοσι έξι, αλλά λειτούργησε από την αιμοδοσία των εκατοντάδων νέων και όλων των υπόλοιπων θαυμαστών δράσεων αλληλεγγύης. Ναι, το ολοκαύτωμα της Αττικής μας αλλάζει, μας κάνει πιο ανθρώπινους, πιο ευαίσθητους, πιο πολίτες.

Άρθρο του Μάκη Ανδρονόπουλου

Και κυρίως, το ολοκαύτωμα της Αττικής μπορεί να μας κάνει λιγότερο συνωμοσιολόγους. Όχι πως δεν υπάρχουν συνωμοσίες, όπως κατέδειξε το γνωστό «σχέδιο Βαριοπούλα», κάθε άλλο, αλλά μπορούμε να γίνουμε λιγότερο εύπιστοι και να αποφεύγουμε τον αυτοματισμό της μεταβίβασης της ευθύνης στους άλλους, τουλάχιστον μέχρι απόδειξης του εναντίου.

Ναι, στον αρκτικό κύκλο στη Σουηδία καίγονται δάση! Ναι, όπως είπαν και οι ξένοι ειδικοί σε ανέμους 11 μποφόρ (100-120 km/h) οι φωτιές δεν σβήνονται. Πράγματι, η φυγή πρέπει να ολοκληρωθεί σε 3-5 λεπτά από την συνειδητοποίηση της απειλής. Και βεβαίως, κανείς δεν μας έχει διδάξει τι να κάνουμε σε τέτοιες περιπτώσεις. Και τι φταίνει οι εργαζόμενοι γονείς που αφήνουν τα παιδιά με τους παππούδες; Και ούτω καθ' εξής...

Σε άρθρο του ο γεωγράφος, προγνώστης καιρού και ιδρυτής του <http://umeteo.com>, Νίκος Γκίκας υποστηρίζει πως το γεγονός «ήταν απολύτως αναμενόμενο» από τα μαθηματικά μοντέλα πρόβλεψης του κινδύνου πυρκαγιάς. «Κάθε φωτιά για να ξεκινήσει και κυρίως για να επεκταθεί χρειάζεται 3 πράγματα: Οξυγόνο, καύσιμη ύλη, θερμότητα». Αυτά τα είχαμε, και επισημαίνει: «Τα πευκοδάση, όταν βρίσκονται σε πλήρη ωριμότητα και στρεσαριστούν λόγω ιδιαίτερα θερμών συνθηκών, αυταναφλέγονται».

Και άλλα αίτια

Με βάση αυτή τη διαθέσιμη γνώση, πόσο έξυπνο είναι να χτίζει ο άνθρωπος μέσα σε πευκοδάση δημιουργώντας μόνος του το δεύτερο χαρακτηριστικό της τραγωδίας, το λάθος μέρος; Πόσο έξυπνο είναι επίσης το να έχει φυτέψει όλη την Αττική πεύκα (διότι δεν είναι αυτοφυής βλάστηση), ενώ η φυσική της βλάστηση ήταν, για χιλιάδες χρόνια, οι ελιές, τα αμπέλια, οι συκιές, τα φρύγανα και το μακκί; Και επισημαίνει: Εκτός από την αυτανάφλεξη, που συμβαίνει κυρίως σε ακραίες συνθήκες, έχουμε κι άλλα αίτια:

1. Τα σκουπίδια που είναι πεταμένα παντού στα δάση και ιδίως πλαστικά και γυάλινα μπουκάλια.
2. Αναμμένα τσιγάρα.
3. Το κακοσυντηρημένο δίκτυο της ΔΕΗ (περίπτωση της Πάρνηθας).
4. Ανθρώπινες δραστηριότητες: Μπάρμπεκιου στο αυθαίρετο, φωτιές μελισσοουργών (περίπτωση Υμηττού), τα κόλλυβα που βράζει η γιαγιά έξω (περίπτωση Ηλείας), εργασίες ηλεκτροσυγκόλλησης (περίπτωση νότιας Εύβοιας). Πίσω από τις περισσότερες μεγάλες πυρκαγιές, θα βρείτε τέτοιες αιτίες. Λίγες είναι πραγματική δολιοφθορά.
5. Άλλες φωτιές μπαίνουν εσκεμμένα: Περιοχή ΗΛΗ χαρακτηρισμένη ως αιολικό πάρκο, καίγεται, ως η γρηγορότερη μέθοδος αποψίλωσης. Το ίδιο, για τοποθέτηση φωτοβολταϊκών.
6. Ο κατάλογος αιτίων, είναι τεράστιος. Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, ή τη στιγμή που τις διαβάσετε, όλοι αυτοί οι επίδοξοι εμπρηστές εργάζονται για την καταστροφή της χώρας.

Ασυνειδησία των αυθαιρετούχων

Η Μαργαρίτα Καραβασίλη, Αρχιτέκτων d.p.l.g Μηχανικός, MSc Πολεοδόμος-Χωροτάκτης, MSc Κοινωνική Ψυχολόγος, την δεκαετία του '90 είχε στην ευθύνη της εκπόνησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Νέας Μάκρης, στον οποίο ανήκει διοικητικά και η πληγείσα περιοχή στο Μάτι... Γράφει: «Είχα τότε δεχτεί τεράστιες πιέσεις και απειλές για να συμπεριλάβω στο σχέδιο και τους δασικούς θύλακες, μεταξύ των οποίων και της περιοχής στο Μάτι κάτι που προφανώς δεν έκανα. Θυμάμαι ότι το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Νέας Μάκρης εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας μετά επαίνων. Σήμερα αναρωτιέμαι πόσες τροποποιήσεις του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου έγιναν έκτοτε... αν και τότε εντάχθηκε στο σχέδιο το Μάτι. Και αν έχει ενταχθεί άραγε με ποιες προϋποθέσεις και ποιες θυσίες έγινε.

Σήμερα αναρωτιέμαι πώς χρησιμοποιήθηκαν οι διάφοροι νόμοι περί τακτοποίησης ή και νομιμοποίησης αυθαίρετων σε περιοχές σαν το Μάτι όπου, εκτός των άλλων, δεν έχει υλοποιηθεί πολεοδομικός σχεδιασμός ακόμη κι αν υπάρχει καθώς πράξεις εφαρμογής σπάνια έχουν προχωρήσει και εγκριθεί. Αναρωτιέμαι σήμερα γιατί σωπαίνουμε τελικά όταν αυθαίρετες κατοικίες και παντός είδους κατασκευές κτίζονται πάνω στο κύμα και αποκόπτουν την επικοινωνία με την ακτή... Γιατί σωπαίνουμε όταν κάθε καλοκαίρι βιώνουμε την ασυνειδησία όλων αυτών των αυθαιρετούχων, αλλά και των παραθεριστών που φράζουν με τα αυτοκίνητα τους τις διεξόδους προς τις παραλίες και όχι μόνο».

Οι ευθύνες των πολιτών

Η Ελλάδα είναι γεμάτη αυθαίρετες εξοχικές κατοικίες σε αυθαίρετους οικισμούς. Έτσι, καλύφθηκε μια κοινωνική ανάγκη, με το κράτος να κάνει τα στραβά μάτια, και συχνά να κλείνει δημοσιονομικές τρύπες με τις εκάστοτε νομιμοποιήσεις του. Το κράτος ανέχθηκε γιατί δεν είχε κάνει αυτό που έπρεπε, να προβλέψει την κοινωνική ανάγκη, να σχεδιάσει, να πολεοδομήσει και να δώσει λύσεις. Μίζερο, τσιγκούνικο, συντηρητικό το πελατειακό κράτος δημιούργησε τη Μάνδρα και το Μάτι.

Κανένας πρωθυπουργός δεν έκανε δημοψήφισμα για να μάθει αν θέλουμε οικισμούς μέσα στο δάσος, αν θέλουμε εξοχικά πάνω στο κύμα, αν θέλουμε ασφάλεια και με ποιους όρους αυτή παρέχεται κ.ο.κ. Βεβαίως, οι πολίτες, οι φτωχοί πολίτες αυτοί που ξεκινάνε με μια παράγκα που την εξελίσσουν σε σπιτάκι με προεκτάσεις, έχουν ευθύνες όταν χτίζουν πάνω στα μπαζωμένα ρέματα, όταν χτίζουν κάτω από τα πεύκα. Αλλά τι να έκαναν; Να μείνουν στο «σπιρτόκουτο»; χειμώνα καλοκαίρι;

Το κράτος θα μπορούσε να έχει φτιάξει Μάνδρες για τον κόσμο σε στέρεο έδαφος, χωρίς μπάζωμα των ρεμάτων, χωρίς να αφήσει να ανθίσει επί δεκαετίες η μεγαλύτερη μηχανή παραοικονομίας, η οικοδομή και οι κατασκευές. Με 40.000 χιλιόμετρα ακτογραμμή το ηλίθιο κράτος θα μπορούσε να έχει μοιράσει δωρεάν πολεοδομημένα οικοπεδάκια στο πόπολο, να χτίσουν νόμιμα.

Ναι, φταίνει οι πολίτες, οι φτωχοί και οι μικρομεσαίοι, γιατί διεκδίκησαν ότι δεν τους παρείχε το κράτος. Τώρα όμως πια δεν μπορούμε να χώνουμε το κεφάλι μέσα στην άμμο, γιατί καίει και κυρίως γιατί ξέρουμε, είδαμε τι μπορεί να συμβεί. Το είδαμε το 1998 στην Πεντέλη, στην καταστροφή της Ηλείας το 2007, το είδαμε δύο φορές στη Μάνδρα, το είδαμε στο Μάτι και την Αττική. Δεν είναι σίγουρα καλό να πολιτικολογεί κανείς τέτοιες μέρες, αλλά ξέρουμε πολύ καλά ποιοι κυβερνούσαν όταν βασίλευε η στρέβλωση και η αυθαιρεσία. Ξέρουμε ότι δεν φταίει ο άθεος πρωθυπουργός.

Η Ελλάδα δεν χρειάζεται να εκσυγχρονίσει τις παλιές δομές του πελατειακού κράτους, ούτε να τις μεταρρυθμίσει για να επιβιώσουν. Πρέπει να προχωρήσει σε δομικές αλλαγές από μηδενική βάση. Αυτή είναι μια μεγάλη αναπτυξιακή ευκαιρία, ειδικά τώρα που το ατομικό έχει στραπατσαριστεί

και το συλλογικό βγαίνει μπροστά.

27.07.2018

Πηγή: SLpress.gr